

Ahlströmin Noormarkun ruukki

Satakunnassa sijaitsevalla A. Ahlströmin omistamalla historiallisella Noormarkun ruukkialueella on merkittävä asema sekä Ahlströmin suvun historiassa että koko Suomen teollisuus- ja kulttuurihistoriassa. Noormarkun ruukinalue on edustavimpia ja parhaiten hoidettuja historiallisen rautateollisuuden alueita maassamme. Se on ollut Ahlströmin suvun omistuksessa yli 150 vuotta. Vuodesta 1870 lähtien se kuului liikemies Antti Ahlströmille ja myöhemmin A. Ahlström Osakeyhtiölle, jonka pääkonttori sijaitsee alueella edelleen.

Museoviraston määrittelyn mukaan valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). A. Ahlströmille on myönnetty Satakunta-mitali sen tekemästä työstä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden Noormarkun ja Kauttuan ruukkialueiden säilyttämiseksi ja ylläpitämiseksi. Teollisuusperintöseura puolestaan myönsi Ahlströmille Teollisuusperintöpalkinnon Makkarakosken sahan museoinnin ja Ahlström Voyage -näyttelyn rakentamisen ansiosta.

Ahlströmin ruukki on osa ERIH-verkostoa, edustaen suomalaista teollisuushistoriaa ainutlaatuisella tavalla. ERIH – the European Route of Industrial Heritage, on eurooppalainen matkailuverkosto, joka esittelee teollisen perinnön kohteita eri puolilla Eurooppaa.

Ahlström Voyager -näyttely

Ahlström Voyage -näyttely ruukin vanhassa pajassa esittelee mielenkiintoisella tavalla Ahlström-yhtiöiden, suvun sekä Noormarkun ruukin historiaa ja nykypäivää yli 170 vuoden ajalta. Yhtiön tarina on merkittävä osa suomalaista teollisuus-, arkkitehtuuri-, taide- ja designhistoriaa. Näyttelyssä pääsee tutustumaan mm. konserniin kuuluneiden Iittalan, Karhulan ja Riihimäen lasitehtaiden taidelasiin, sillä esillä on huomattava kokoelma mm. Tapio Wirkkalan ja Timo Sarpanevan tuotantoa sekä useita Alvar Aallon suunnittelemaa Savoy- maljakon uniikkikappaleita. Nähtävillä on myös näyttävä ruukkialueen pienoismalli. Näyttelytilassa on museokauppa. Café Voyage terasseineen on avoinna kesäkaudella. Kierros Villa Maireassa Noormarkun ruukkialueella sijaitsee maailmankuulu Alvar ja Aino Aallon suunnittelema Villa Mairea

Metsä innoitti Alvar Aaltoa hänen suunnitellessaan Villa Maireaa, jossa modernistisen valkoisia pintoja ja abstrakteja muotoja rikastavat perinteisistä suomalaisista maataloista tutut materiaalit puu ja kivi.

Alvar ja Aino Aalto suunnittelivat Villa Mairean kodiksi ystävilleen Maire ja Harry Gullichsenille. Rakennus valmistui Noormarkun Ruukin alueelle vuonna 1939. Harry

Gullichsen toimi tuolloin A. Ahlström Oy:n pääjohtajana. Maire Gullichsen oli taiteen tukija ja keräilijä, jonka ulkomainen taidekokoelma on esillä Villa Maireassa.

Rakennuksessa toimii Maire Gullichsenin perustama Maire-säätiö, joka esittelee rakennusta yleisölle ja huolehtii omistamistaan kokoelmista. Rakennus on yksi maailman tunnetuimmista yksityiskodeista ja siellä vierailee tuhansia ihmisiä vuosittain. Maireassa on hämmästyttävän paljon erilaisia aiheita, rytmejä, tekstuureja ja materiaaleja. Ne on sommiteltu maalauksellisesti pikemmin kuin tektonisiin näkökohtiin pohjautuvina arkkitehtonisina ratkaisuin. Aalto itse tuo selvästi esiin arkkitehtonisen ilmaisunsa yhteyden maalaustaiteeseen: ”Erikoisen rakennuksen arkkitehtuuriin liittyvän muotokäsitteen sisältää sitä paitsi se yhteys, mikä tässä on tahdottu saada aikaan nykyaikaiseen maalaustaiteeseen.”

Villa Mairealla oli alusta alkaen monta roolia: se oli edustuskoti, lapsiperheen koti, Mairen taidekokoelman esittelypaikka sekä koti, jossa Maire ja Harry Gullichsenin ystävät saivat nauttia isäntäparin anteliaasta vieraanvaraisuudesta. Vuosien saatossa talossa on vietetty monia juhlia, ja vieraiden joukossa on ollut runsaasti eri alojen huippuammattilaisia, muusikoista kuvataiteilijoihin sekä kotimaasta että ulkomailta.